

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№ 19

квітень 2022 р.

**Виплата допомоги на поховання
в умовах воєнного стану**

Виплата допомоги на поховання в умовах воєнного стану

Під час воєнного стану отримати допомогу на поховання померлої особи можуть отримати особи, які організували процес поховання померлого, враховуючи до якої категорії осіб належав померлий.

Допомога на поховання померлого громадянина, що **перебував у трудових відносинах з підприємством, установою, організацією, працівника, який втратив роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці, в тому числі з ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, установи, організації, скороченням чисельності або штату працівників, і за якими зберігалася середня заробітна плата за попереднім місцем роботи на період працевлаштування, але не більш як на три місяці, виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи працівника (за місцем звільнення вказаної особи, крім випадків звільнення у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації) за рахунок коштів Фонду соціального страхування України.**

Якщо підприємство, установа, організація ліквідовані, допомога на поховання виплачується відділеннями Фонду соціального страхування України або за їх вказівкою підприємством, установою, організацією за рахунок належних з них внесків до Фонду соціального страхування України.

Допомога на поховання померлого співробітника надається роботодавцем з останнього місця роботи (важливо: у тому числі перед виходом на пенсію). Вона може бути надана у грошовій формі, у формі оплати послуг ритуальних організацій та у формі послуг самого роботодавця. 3470 грн – граничний розмір, що дає право на податкову соціальну пільгу (ПСП) впродовж 2022 року.

Якщо сума на допомогу на поховання не перевищує 6940 грн (подвійний розмір ПСП), то відповідно до закону вона не оподатковується. Сума перевищення оподатковується під час її виплати чи надання послуг роботодавцем.

До того ж, ЄСВ (єдиний соціальний внесок) теж не нараховується.

Щоб отримати допомогу від роботодавця, родич (отримувач) померлого має подати заяву про надання такої допомоги та копію свідоцтва про смерть. Після цього роботодавець має видати відповідний наказ.

Допомога надається в розмірі, що встановлюється правлінням Фонду соціального страхування України, але не менше розміру прожиткового мінімуму, установленого законом ([ст. 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»](#)). ФСС може надати допомогу на поховання працівника за останнім місцем роботи відповідно до [постанови](#). Сума становить 4100 грн, а отримати її можуть застрахована особа, член сім'ї, інші юридичні чи фізичні особи, що здійснюють поховання. Для отримання цієї допомоги до ФСС треба подати:

- заяву-розрахунок,

- оригінал довідки про смерть або оригінал виписки з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть для отримання допомоги на поховання,
- копію свідоцтва про смерть, завірену страхувальником на підставі оригіналу.

Якщо померлий був **на утриманні застрахованої особи**, а також вони не мали самостійних джерел доходу (зарплата, пенсія), то зазначена допомога доступна і їм.

Утриманцями осіб, перелічених в абзацах а), б), в), г), ґ) пункту 1 цього Порядку, вважаються:

а) дружина (чоловік), які не мали самостійних джерел засобів для існування (не одержували заробітну плату, пенсію, стипендію тощо);

б) діти, брати, сестри та онуки, які не досягли 18 років або старші, якщо вони стали інвалідами до 18 років (брати, сестри й онуки – за умови, якщо вони не мають працездатних батьків), незалежно від отримання на них допомоги згідно з Законом України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" ([2811-12](#));

в) непрацездатні (незалежно від віку) батьки, а також дід та бабуса за умови, що вони не одержували пенсії.

Окремо зазначимо, що до наведених даних не включено відшкодування Фондом вартості ритуальних послуг, пов'язаних з похованням померлого, які фінансуються ФССУ у разі смерті застрахованих осіб через нещасний випадок на виробництві або професійне захворювання.

У разі смерті аспіранта, докторанта, клінічного ординатора, студента вузу очної форми навчання, учня професійного закладу освіти або особи, яка знаходилась на утриманні цієї категорії громадян, допомога на поховання виплачується за місцем навчання за рахунок коштів Фонду соціального страхування України.

Якщо помер **пенсіонер**, необхідно звернутися до будь-якого сектору обслуговування громадян Пенсійного фонду України та подати наступні документи:

- документ, що посвідчує особу заявника,
- заява про виплату допомоги на поховання,
- довідка про смерть пенсіонера або витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть для отримання допомоги на поховання,
- свідоцтво про смерть або інший документ, що підтверджує факт смерті, виданий компетентним органом іноземної держави (якщо пенсіонер помер за межами України та реєстрація смерті проведена компетентними органами іноземної держави, законодавством якої не передбачено видачі зазначених довідок). Розмір допомоги – двомісячна пенсія, яку отримував пенсіонер на час смерті (ст. 53 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»).

Якщо померлий є пенсіонером з числа військовослужбовців, то розмір допомоги – тримісячна пенсія, але не менше п'ятикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб ([ст. 61 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»](#)).

Якщо померла особа, яка не досягла пенсійного віку на момент смерті, не працювала, не перебувала на службі, не зареєстрована у центрі зайнятості як безробітна, необхідно звернутися до місцевих органів влади за останнім місцем проживання померлого. Розмір допомоги на поховання встановлює орган місцевого самоврядування і у різних регіонах він може бути різний.

Якщо померла безробітна особа, необхідно звернутися до центру зайнятості за місцем перебування безробітного на обліку та подати: документ, який підтверджує факт смерті безробітного (довідка про смерть), та документ, який засвідчує особу, яка здійснила поховання (паспорт або інший документ, що посвідчує особу). Допомога на поховання у разі смерті безробітного виплачується особам, які здійснювали поховання, у розмірі прожиткового мінімуму ([ст. 29 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття»](#)).

У разі смерті дитини, яка мала тільки одного із батьків або опікуна, які не працюють (не навчаються, не зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні, не є пенсіонерами), у зв'язку із здійсненням догляду за цією дитиною, і отримували на неї від органів соціального захисту населення державну допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку або по догляду за дитиною-інвалідом до 16-річного віку чи грошову виплату матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, а також у разі смерті одержувачів вищезазначених видів допомоги, оформляється допомога на поховання за місцем призначення державної допомоги на дитину і виплачується за рахунок коштів, з яких виплачувалась допомога, органами, що проводили її виплату.

Для отримання допомоги на поховання особи, яка померла на **непідконтрольній території**, або на території, де ведуться бойові дії необхідно підтвердити факт смерті такої особи.

Для встановлення такого факту необхідно звернутися до суду за місцем проживання (перебування) заявника з заявою про встановлення факту смерті особи на відповідній території, в якій зазначити:

- факт, який заявник просить встановити та з якою метою;
- причини неможливості одержання або відновлення документів, що посвідчують цей факт.

До заяви необхідно додати:

- докази, що підтверджують викладені заявником обставини (наприклад, письмові свідчення очевидців, фото з місця поховання, примірник

- колективного акту про настання смерті та/або інші докази, що підтверджують факт настання тощо);
- довідку про неможливість відновлення втрачених документів (наприклад, письмова відмова органів державної реєстрації актів цивільного стану).

Судовий збір за подання таких заяв до суду не справляється відповідно до [Закону України «Про судовий збір»](#).

Допомога на поховання не виплачується у разі:

- смерті особи, яка перебувала на повному державному утриманні (крім випадків, коли поховання здійснюється членами сім'ї або іншою особою);
- викидня;
- смерті осіб, поховання яких проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

*Підготувала завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників Подгорець В.В.
0676544235*